

Večernik

Leto II. (IX.), šte. 54

Maribor, torek 6. marca 1928

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem čak. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemati v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglašaji po tarifu
Oglašaji sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Duhovniška bira pred skupščino

KMEČKO-DEMOKRATSKA KOALICIJA VLOŽILA NUJEN PREDLOG ZA UKINITEV ZADNJEGA OSTANKA SREDNJEVEŠKIH DAVKOV.

BEOGRAD, 6. marca. Današnja seja narodne skupščine je pričela ob 10. dopoldne. Po izvršenih formalnostih je prišel v razpravo nujen predlog glede ukinitve bire za duhovnike med narodom.

Predlog je utemeljeval posl. Stjepan Radić, ki je naglašal, da je dala povod za ta predlog Kmečko-demokratske koalicije brzojavka iz Dalmacije, v kateri se obveščajo poslanci koalicije, da tamkaj duhovščina ob asistenci orožništva odvzema ljudem zadnje trohice živil, ki jih imajo še na raz-

polago. In to se godi v času, ko razpošilja Rdeči križ nujno podporo gladočim siromakom. Stjepan Radić je zato zahteval, da se bira sploh ukine in da za nadomestilo duhovščini druga doklada, bodisi da jo plača država bodisi pristojne občine. Na vsak način pa je potrebno, da se čimprej odpravi ta zadnji izrodek srednjeveških davkov.

Za Stjepanom Radićem se je oglašil k besedi poslanec Ljubljane, dr. Albert Kramer, ki je opoldne še govoril.

Letalska tekma držav Male antante

TEKMOVANJE NA PROGI NAD 2.000 km SKOZI VSE DRŽAVE MALE ANTANTE. — ŽIVAHNO ZANIMANJE MED NAŠIMI LETALCI.

Države Male antante se z vso vnemo pripravljajo na velike letalske tekme, ki se bodo vršile letos na aerodromu Kbely pri Pragi. Lanske tekme so se vršile, kakor znano, večinoma na letališču v Zemunu in so se končale z zmago naših kril, ki jih je vodil pilot Striževski, sedanji vodja civilne letalske službe Zagreb-Beograd.

Končni program za letošnje letalske tekme držav Male antante sicer še ni določen, vendar pa je gotovo že toliko, da se bodo vršile na sledeči zračni progi: Praga - Krakov - Varšava - Lvov - Jasi - Bukarešt - Beograd - Bratislava - Praga. Dolžina te proge znaša nad 2.000 km in gre skozi Češkoslovaško, Poljsko, Rumunsko in našo državo. Ob zaključku se bo vršila v Pragi še cela vrsta letalskih tekem.

Od naših letalcev se je prijavilo dose-daj za te zanimive tekme nad sto pilo-

tov, sodelovati pa bo moglo iz naše države največ 6 aparatov z 12 letalci, ki jih bo določila komanda naših zračnih sil v Petrovaradinu. Jasno je, da bodo izbrane samo moči, ki bodo mogle uspešno zastopati barve naših kril in njihovo mlado silo. K velikim tekmam pa bodo vrh tega pripuščeni samo oni, ki se bodo odlikovali na predtekmah dne 6. julija. Tega dne se bo namreč vršilo tekmovalnje na višino 5.000 metrov. Ta višina se bo morala doseči najkasneje v 45. minutah, najmanjša hitrost pri dviganju pa je določena 200 km na uro. Samo oni, ki se kvalificirajo že pri tej predtekmah, bodo pripuščeni k veliki tekmi za krožni polet preko držav Male antante. Zmagovalci v vseh tekmah bodo dobili velike denarne nagrade in odlikovanja, ki jih bodo razdelile posamezne države.

Med našimi letalci vlada za te tekme nenavadno živahno zanimanje.

Češko odlikovanje našim politikom

BEOGRAD, 6. marca. Sinoči je češkoslovaški poslanik Jan Šeba na svečan način izročil članom naše parlamentarne delegacije za kulturno in gospodarsko zbliznanje s Češkoslovaško visoka češkoslovaška odlikovanja. Odlikovani so bili: S komanderskim križcem Belega orla I. razreda predsednik bivše Narodne skupščine Mar-ko Trifković, s komanderskim križcem Belega orla II. razreda pa poslanci: Pavle Radić, Salih Baljić, Stjepan Kobasica, Večeslav Vilder, Janez Šteirn, dr. Slavko Šečerov, dr. Basariček in dr. Nikola Subotić.

Rezultat volitev na Poljskem

VARŠAVA, 6. marca. Končni rezultat parlamentarnih volitev na Poljskem je sledeči: Vladna koalicija 135, poljski socijalisti 63, narodne manjšine 56, radikalno-kmečka stranka 36, na-

cionalni demokrati in socijalistična desnica 37, ljudska stranka in krščanski socijalisti 34, levičarska kmečka stranka 25, Ukrajinci 11, seljaška stranka 9, narodna delavska stranka 9, nacionalna zveza malih posestnikov 6, komunisti 5, ukrajinska delavska stranka 1, Rusi 1 in ostale manjše skupine 16 mandatov.

Na kolodvoru.

Po odhodu raznih vlakov je ostala v čakalnici samo ena gospodična, ki je ner-vozna hodila sem in tja ter venomer pogledavala na uro. — Sočuten vratar pride mimo in jo potolaži:

»Potrpajte, gospodična! — Za pet minut bo vaš že tu!«

A ona jezno:

»Kaj vas brigajo moje privatne zadeve?!«

Prispevajte za spomenik Kralju Petru v Mariboru

Še o spiritistih v Studencih

ZAKAJ NAJDE SPIRITIZEM V DELAVSKIH VRSTAH UGODNA TLA. — RAZNE GOVORICE O SESTANKIH. — MEDIJ IZ GRADCA.

Vest o studenških spiritistih in zih posledicah spiritističnih sestankov je izvala splošno pozornost in razne komentarije ne samo v Studencih, ampak tudi v Mariboru in drugod. Najbolj je pa seveda presenetila udeležence teh sestankov same, ko so se naenkrat znašli pred javnostjo. Marsikateri je sram in se ženirajo priznati svojo »novo vero« pred drugimi, ki vidijo v vseh teh pojavih le humbug, ter delajo pikre opazke na njihov račun. Druge pa je to odkritje še bolj utrdilo in jim laska, da so oni med prvimi pri tem pokretu ter se o njih govori in razpravlja. Voditelj in »prerok« sam pa je že tako utrjen in je že dosegel tako stopnjo fanatizma, da je baje pripravljen prestatiti za nove nauke tudi vsako trpljenje, češ, saj so tudi Kristusa pribili na križ. Zato ne bo odveč, če podamo danes še nekaj podrobnosti, kakor jih navaia govornica. Zakaj, dasi so »novoverniki« molčeči, se vendar zve marsikaj, kar potem kroži v raznih varijacijah med ljudmi.

Na vsak način je zanimivo, da se taki pojavi pojavljajo v današnji dobi pred vsem v delavskih centrih in sicer ravno tam, kjer je delavstvo politično zavedno in tudi strokovno organizirano kakor n. pr. v Trbovljah in v Studencih. To na prvi pogled človeka frapira, ker bi pri probujenem delavstvu ne pričakoval takih pojavov. Kljub temu je pa ravno v tem pravi vzrok poleg slabega materialnega položaja, seveda. Zakaj med razredno zavednim delavstvom je vera že precej diskreditirana. To je sad dolgoletnih političnih bojev, bojev proti »mr-tvi roki«, itd. Zakaj navaden delavec še danes ne zna ločiti vere od svečenika. Če mu ni ljub duhovnik kot njegov političen nasprotnik, mu seveda tudi ne more biti drag nauk, ki ga oznanja ta političen protivnik.

Na drugi strani pa naše delavstvo ni še zamorilo verskega čuta in čuti to potrebo tem bolj, čim bolj mizerne so razmere v katerih živi. Ker mu je duhovnik kot njegov političen nasprotnik nesimpatičen in ravno radi tega tudi ne mara njegovega nauka, zato se nagiblje k skrivnostnim novotarijam in išče v njih utehe. Zakaj verski čut se hoče in mora udeleževati na ta ali oni način. Njemu se mora zadostiti. Razen vsega tega so pa še življenske razmere našega delavstva tako slabe, da ga naravnost silijo iskati nekake tolažbe in olajšave, pa naj pride to zboljšanje magari šele po smrti. Zato najde spiritizem (katerega naziva priprosto delavstvo čisto tudi »novo vero«) ugodnih tal ravno v velikih delavskih politično zavednih centrih. Znak pa je splošno slabih gmotnih razmer in občutno pomanjkanje prave izobrazbe.

Studenški spiritisti seveda niso od včeraj, ampak goje ta kult še nekaj let. Do zadnjega časa pa je bil njihov krog prav majhen. Splošno poslabšanje življenskih razmer v zadnji dobi pa jim je pomagalo na noge in so dobili precejšen prirastek v Studencih samih, v izdatni meri pa jim pomaga tudi Maribor. Zakaj vedno več udeležencev prihaja tudi iz Maribora, ker so prav tako potrebni »trošta«, kakor Studenci. Motil bi se pa, kdor bi mislil, da ne delajo drugega, kakor se samo pogovarjajo z duhovi ter vrte mizico. Poučeni trdijo, da je pri takih sestankih prav zanimivo in vzpodbudno. Sestanke imajo navadno ob nedeljah popoldne. Pri sestankih pa se čitajo

razodetja sv. Janeza, se poje, molji in tudi igra na citre, ali kak drug instrument. Klicanje duhov se navadno ne posreči, kadar so sami med seboj, ker nimajo pravega medija. V zadnji dobi pa prihaja medij iz Gradca in takrat so pogovori z duhovi baje prav zanimivi. Tako je ležalo truplo vratarja Šauperla še v mrtvašnici, ko so spiritisti poklicali njegovega duha. Ta jim je odgovoril, da je bil že pred 400 leti na svetu. Takrat je umoril nekega človeka in zato je moral sedaj izvršiti samomor, da je zbrisal iz sebe 400 let star greh. — Na pustni torek so nekateri napravili ravno o polnoči romanje na Slovensko Kalvarijo, da so vsaj nekaj zadostili za vse neštete pregrehe, katere je učinil ta pregrešni svet ravno na pustni torek, ko vse nori.

Kakor pa nobena vera ni zastoj, ampak zahteva vsaka svoj tribut tudi v denarju, tako skušajo tudi studenški spiritisti, da brez cvenka ali pa dinarskega popirja ni nič. Največje izdatke jim seveda provzročajo medij iz Gradca. Ta ima namreč kljub drugim dobrim lastnostim to človeško slabost, da je in pije ter se vozi po železnici. Vse to pa ni zastoj. Seveda plačajo vse te in še druge stroške »novoverniki«, ki imajo potem zopet čas premišljevat razne odgovore duhov do prihodnjega prihoda medija. Torej bi bilo že iz gmotnih ozirov svetovati studenškim spiritistom, da si poiščejo svoj medij kje bližje, ne pa onkraj Špilja. Zakaj v današnjih časih se pod okriljem spiritizma z inozemci vrši lahko še kaj drugega, kar bi znalo udeležencem delati še kedaj razne sitnosti.

Prosveta

Lov na ženo.

Beg iz vsakdanjosti v nevsakdanjost, iz naveličane okolice v daljavo, iz fill-stejske uravnovesnosti v osvetojučo burjo prigod — to obče hrepenenje današnjega človeka se odraža zlasti tudi v pripovedništvu. Romantika, avantura, tuji svet, nadpovprečne usode nadpovprečnih značajev, trpki mik izredno moških moži in nežna milina izredno ženskih žena, vse to je prišlo v sodobnem romanu spet do veljave. Dobili smo nekaj pisateljev in nekaj knjig, ki te objamejo kakor gozdni zrak ali bistra voda, in v katerih še utriplje vedro, zdravo, pogumno življenje nepokvarjene prirode in nepokvarjenih ljudi. Malokateri avtor pa nas ume v tem pogledu tako bogato pogostiti kakor nedavno umrl Američan J. O. Curwood. »Lov na ženo« — all »Preganjena žena«, kakor se je imenoval roman, ko je izhajal v »Jutru« — je izmed njegovih najbolj uspešnih del. Vodi nas med pionirje civilizacije v daljni Severni Ameriki, med zlatokope in pustolovce, v šumeče pragozde in na bregove deviških rek. Na tem ozadiju se odigrava prelepa ljubavna zgodba — ne, rekli bi: tu zveni in zmaguje kljub vsem nevarnostim in nastavam visoka pesem ljubezni dveh plemenitih ljudi. »Lov na ženo«, ki je bil že v feljtonu »Jutra« prava senzacija za naše čitatelje, je knjiga, kakršnih potrebujemo bolj od vsakdanjega kruha. Roman za rodbinsko knjižnico, ki ga bodo s slastjo prebirali ne samo odrasli obojega spola, ampak tudi — to zapišemo z mirno vestjo — dozorevajoča mladina. Cena nevezani knjigi Din 30, vezani Din 40. Knjiga se dobi v upravi »Jutra«, Prešernova ulica, Ljubljana

Velika poneverba pri tvrdki Schmidt

SUMLJIVI POŽARI PRI TRGOVCU VOGRINCU V LIMBUŠU.

Razprava proti Lovrencu Trstenjaku, ki je bil obtožen hudodelstva uboja, se je vršila včeraj od 15. do 18. Zagovarjal ga je odvetnik g. dr. Veble, obtožbo je utemeljeval državni pravdnik g. dr. Hojnik. Senat, ki je bil isti kot dopoldne, je na podlagi krivdoreka porotnikov obsodil Trstenjaka radi uboja na pet let težke ječe.

Danes dopoldne je razpravljala mariborska porota o poneverbi, ki sta jo zagrešila uradnik Helmut Golob in njegov pajdaš Karl Harner s tem, da sta si prilastila lepo vsotico 147.725 Din, ki bi jo bila morala predati tvrdki Karl Schmidt v Gospejni ulici. Naši čitatelji se še spominjajo »Večernikovih« poročil meseca novembra, glasom katerih so kmalu po izvršeni poneverbi prijeli Goloba varnostni organi neke med Špiljem in Gradcem, Harnerja pa pri nas.

Golob je bil že od 1. 1923. uslužben pri tvrdki Karl Schmidt, kjer je opravljal razna pisarniška dela in imel tudi mnogo posla z denarjem. Ker so šli skozi njegove roke včasih stotisoči, se je Golobu zahotelo po brezskrbnem življenju. Ze par tednov se je pripravljaval na poneverbo. Imel je namreč dvigniti pri Narodni banki za svojega gospodarja večjo vsoto. Svojo namero je Golob razodel prijatelju Harnerju, s katerim se je tudi dogovoril, da jo popihata z lepimi tisočaki v Avstrijo.

Dne 5. novembra sta prišla oba obtoženca skupno do Narodne banke. Harner je počakal zunaj, Golob pa je stopil po denar in ga tudi prinesel nič manj kakor 147.725 Din. Najprej sta kupila v neki menjalnici 1.200 šilingov, nato pa odšla na stanovanje Harnerja. Tu je dal Golob Harnerju šop bankovcev, ne da bi jih bil preštel; razen tega pa mu je izročil še 8.000 Din v kuverti za neko damo in mu naročil, da jih osebno izroči naslovnici. Ostali denar si je Golob spravil v platnени vrečici pod obleko. Harner je bil sicer mišljenja, da bi bilo bolje, če bi dal ves denar njemu v roke, češ da bi bil tako bolj varen; Golob pa s tem ni soglašal.

Glede potovanja v Avstrijo je bilo določeno tako, da se Golob odpelje takoj z avtomobilom, Harner pa pride za njim z vlakom. Sestanek je bil dogovorjen v Gradcu v nekem hotelu, kjer bi Golob čakal pod imenom Herbert Jäger. Golob se je res odpeljal, Harner pa ni držal dogovora. Onih 8.000 Din, ki bi jih bil moral oddati dami, si je enostavno pridržal in jo urezal iz Maribora v Ljubljano, ne pa v Gradec za Golobom. Ko sta bila oba nepoštenjaka aretovana, so našli pri njih še 129.944 Din, ki so jih gosp. Schmidt vrnil, tako da trpi še škoda blizu 19.000 Din.

V preiskovalnem postopanju sta oba obdolženca odkrito priznala poneverbo, kakor je bila ugotovljena uradno. Tekom preiskave se je sicer z neke strani pokazala težnja, usmeriti zagovor Goloba na stranpota, češ da je dejanje izvršil v duševni zmedenosti in iz strahu pred svojim delodajalcem radi neke nepravilnosti v poslovanju. Golob sam pa o vsem tem ne ve ničesar in priznava sam, da je na poneverbo pričel misliti že kake tri tedne prej. Z denarjem pa sta oba obtoženca hotela najbrž v Ameriko; tako vsaj je izpovedal Golob pri zaslišanju pred sodiščem v Gradcu.

Goloba je zagovarjal g. dr. Šnuderl, Harnerja g. dr. Stor; obtožbo je zastopal namestnik državnega pravdnika g. Sever, ki je danes prvič nastopil v rdečem talarju v porotni dvorani. Senatu je predsedoval vdss. g. Stergar, prisednika sta bila gg. dss. Zemljič in dss. dr. Tombak, zapisnikar je bil avskultant gosp. Kejžar. Ker so porotniki bistvena vprašanja glede poneverbe soglasno potrdili, je bil obsojen Helmut Golob na 18 mesecev težke ječe, poostrene z enim trdim ležiščem na teden in enim postom na 14 dni, Karl Harner pa na eno leto težke ječe z istimi poostritvami. Obema se všteje zavarovalni in preiskovalni zapor od 8. oz. 8. novembra.

Druga razprava se je vršila proti 33 letnemu oženjenemu trgovcu in posestniku Adolfu Vogrincu iz Limbuša. Državno pravdnništvo ga obtožuje, da je 9. okt. 1927. zažgal v Limbušu svoje gospodarsko poslopje v namenu, da oškoduje zavarovalno družbo »Jugoslavija«. V razlogih obtožbe se citajo zanimive stvari: V Limbušu ni gorelo celih 40 let, dokler ni prišel 1924. iz Kamnice Vogrinc, ki je zamenjal posestvo. Leta 1925. je izbruhnil ogenj v obtoženčevem gospodarskem poslopiju, zavarovanem za 50.000 Din; uničena je bila krma in strešni oder. Vogrinc je dobil od zavarovalnice 31.000 Din. Deset dni po tem požaru pa je zažgelo v gospodarskem poslopiju Josipa Janka v Limbušu, kjer je imel Vogrinc spravljen voz sena. Tudi v tem slučaju je dobil obtoženec od zavarovalnice izplačane polovico škode.

Vogrinc je kmalu po prvem požaru zavaroval vsa svoja poslopja z inventarjem vred za 120.000 Din. Ko pa je dne 9. oktobra pr. l. zapel rdeči petelin tretjič na Vogrinčevi lastnini, ljudstvo ni več dvomilo, da si je mož zažgal sam. Orožništvo je za to zvedelo in Vogrinca aretiralo 11. oktobra 1927.

Dne 6. okt. 1927. je prejel najbližji Vogrinčev sosed Gartner nemško pismo brez podpisa, v katerem napoveduje neimenovani, da bo v kratkem gorelo pri Vogrincu in da bo spuščena v zrak hiša trgovca Turnška, ker da takih trgovcev, ki ne dajeta revnim ljudem blaga na up, vaščani ne marajo imeti. Gartner je stopil razburjen k Vogrincu in mu pokazal pismo. Ta pa je odgovoril, da mu je vseeno, če pogori, saj je itak zavarovan. Odklonil je tudi Gartnerjev predlog, da bi najela skupnega stražarja. Pač pa je dal Vogrinc svoje vozove postaviti na dvorišče, tako da bi se jih moglo v slučaju ognja spraviti takoj na varno.

Ugotovilo se je dalje tudi, da je prodajal obdolženec v svoji trgovini tak papir in zavitke, kakor ga je dobil Gartner z grožnjo o požaru. V trgovskih knjigah obtoženca je našlo orožništvo pisavo, ki je slična pisavi v imenovanem pismu... Da pa je grozilno pismo od iste roke kakor pisava obdolženčeve žene, sta ugotovila tudi izvedenca. Iz tega sklepa državno pravdnništvo, da je nedvomno poslal pisma Gartnerju obdolženec in da je sam zažgal svoje poslopje.

Razprava proti Vogrincu se je pričela nekaj pred dvajseto uro. Senat je isti kot prej, le dss. Zemljič je zamenjal dss. dr. Lešnik. Obtožnico je zastopal državni pravdnik g. dr. Hojnik, zagovarjal je g. dr. Stor. Dvorana je bila pri prvi kakor pri drugi današnji razpravi nabito polna.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Torek, 6. marca ob 20. uri Pri truhli mladencih, ab. D.

Sreda, 7. marca. Zaprt.

Četrtek, 8. marca ob 20. uri A. Kuponi.

Petek, 9. marca. Zaprt.

Sobota, 10. marca ob 20. uri Jak Švejk. Kuponi.

»Orlov« na marib. odru. Po daljšem času se zopet vprizori v četrtek 8. marca izredno simpatično sprejeta opereta »Orlov«, v kateri se je prav posebno izkazala gdč. Udovičeva. Abonma A.

Ljudska univerza v Mariboru.

V petek, 9. t. m. ob 8. zvečer predava v veliki kazinski dvorani in poje dobro znani umetni. predavatelj in komik Alojz Standlmayer o aktualni temi: Humor v ljubezni in zakonu. Obeta se velezabavni večer! Zbral si je najbolj humoristične pripovedke svetovne literature o tem predmetu — in neprekosljiva je komika, s katero nam jih pripoveduje. Kdor se hoče prav iz srca nasmejati — naj ne zamudi tega izredno zabavnega večera. — V pondeljek: Odlični slovenski zgodovinar vseučil. prof. dr. Hauptman; Italija in srednja Evropa. —

Mariborski in dnevni drobiš

Fran Vilhar †

V Zagrebu je umrl sinoči po dolgem bolehanju znani slovensko-hrvatski komponist, Franjo Serafin Vilhar, eden od zadnjih kompozitorjev stare romantične dobe.

Fran Vilhar je bil rojen 5. julija 1852 v Senožcah na Notranjskem kot sin ugledne slovenske rodbine. Že v mladih letih je pokazal velik talent za glasbo, ki jo je študiral najprej v Ljubljani, potem pa na konservatoriju v Pragi. Po dovršenih glasbenih študijah je prevzel najprej mesto mestnega kapelnika v Beli Cerкви, kasneje pa je postal kapelnik pravoslavne cerkve v Temišvaru. Od 1. 1891 je živel stalno v Zagrebu, kjer je deloval kot glasbeni učitelj na srednjih šolah in bil vrh tega organist v župni cerkvi sv. Marka do svoje smrti. Že 1. 1870 je izdal v Trstu pod psevdonimom Prostin zbirko pesmi. Kasneje se je popolnoma prilagodil hrvatski tradiciji in se je trudil, da poda svojim kompozicijam čim močnejši značaj hrvatske narodne glasbe. Napisal je preko 225 pesmi za zборе, pisal tudi za orkester in izdal nekoliko parafraz za klavir. Skomponiral je dalje 3 opere (Smiljana, Ivanjska kraljica in Lopudska sirotica) ter 2 opereti. Naravnost fenomenalna je njegova pesem »Mornar«, s katero samo si je asigural častno mesto v naši glasbeni literaturi.

Na naslov avtobuspodjetja v Mariboru

Kakor je znano, poseča mnogo obiskovalcev z dežele gledališče kot abonement. V zvezi s tem imajo tudi avtobusabonement. Toda, kakor nam gre gledališka uprava na roko, tako nas šikanira avtobuspodjetje. V začetku sezone se nam je obljubilo, da lahko poljubno uporabljamo vozne legitimacije za določeno progo, sedaj se to ne izvaja, da — celo dirja avtobus mimo abonementov in jih sploh ne vzame seboj (slučaj Fram). Slivniškim abonementom je bilo gledališče dolžno eno predstavo, ki se je vršila preteklo tedejlo. Poverjenica je obvestila o tem pravočasno šoferja, da gredo slivniški abonementi ob 14.16 v gledališče, a ko so prišli v avto, so morali plačati iznova celo vožnjo. Vpokojenemu nadučitelju gosp. Pestevšku se je pripetilo, da se avtobus sploh ni ustavil na slivniškem postajališču kljub njegovemu klicanju in mahanju. Vse to že spravlja marsikoga v dvome, ali bi se še v prihodnje priglasil zopet k abonementu ali ne. Ali moramo vožnje z avtobusom dvojno plačevati in še pri tem biti nesigurni, če nas sploh vzame seboj? Prosimo avtobuspodjetje, da takšne nedostatke odpravi. Sploh pa nam naj pojasni, kakšne dolžnosti in pravice imamo pri vožnjah, in ali se avto ustavlja kjer in kadar se sam hoče, da se vemo ravnati za prihodnjo sezono. — Prizadeti.

Veliki župan

mariborske oblasti g. dr. Schaubach je danes v službenih zadevah odpotoval v Beograd. Za čas odsotnosti ga zastopa dvorni svetnik g. dr. Staré. —

Uradniške spremembe na železnici.

Premeščen je g. ing. Anton Zore iz železniške delavnice v Mariboru k direkciji v Beograd. žel. uradnik g. Alojzij Uran v ljubljanskega glavnega kolodvoza v Maribor; upokojen je načelnik kontrole dohodkov ljubljanske direkcije g. Jurij Dobovišek v Mariboru. —

Maturanti državne gimnazije v Mariboru

prirede ob počitnicah abiturijensko potovanje na Češkoslovaško, da upoznajo kulturne prilike bratske države. V ta namen bodo priredili denarno nabiravno akcijo, ki jo je dovolil g. veliki župan mariborske oblasti in jo radi idealnih ciljev naše mladine občinstvu toplo priporočamo. —

Haydnov koncert »Stvarjenje«.

ki se bo vršil jutri v veliki Unionski dvorani, se prične točno ob 8. uri. Občinstvo se naproša zato, da pride pravočasno. —

Akademija naprednih dijakov

V nedeljo 4. t. m. so priredili mariborski dijaki javno akademijo v veliki dvorani »Narodnega doma«, za katero pa je mariborsko občinstvo pokazalo, žal, zelo malo zanimanja. Po pozdravnem govoru tov. Matoviča je sledil niz deklamacij, izmed katerih bodi omenjena predvsem za nosna »Pesem mladine«, ki jo je dobro podal tov. Nakrst. Po B. Medvedovi simfoniči fantaziji, ki je ponesrečen potkus, je govoril g. prof. dr. Kovačič programatični govor, v katerem je opozarjal na veliko delavnost in podjetnost srednješolskega dijaštva i na literarnem i na političnem polju. Društveni orkester, ki je mnogoštevilen, kateremu pa manjka energične roke dirigenta, je izvajal Flotovo »Ouverturo Marto« in še par drugih komadov, v katerih pa se ni povspjel niti do povprečnosti. Pač pa naš je Vodeb zadivil s svojim lepim glasom, ki je prišel do popolnega izraza v njegovih dveh solospelih in v pesmi »Sanak spava«, ki jo je izvrstno zapel društveni oktet. Omenjen še bodi solospjev tov. Kruljčeve. Tov. Ljubinkovič pa nam je v svojih dveh deklamacijah pokazal, da razpolaga s prav lepimi deklamatorskimi možnostmi. Po par deklamatorskih nastopih najmanjših je sledila zaključna točka: drugo dejanje Cankarjevih »Hlapcev«, ki nam pa ni nudilo tega, kar smo pričakovali. Igralci so bili — z izjemo enega — prav slabo šminkani. Dobri vlogi sta bili nadučitelj tov. Dideka in učitelj Jerman, tov. Nakrsta. Ugajal je tudi župnik, dočim pa so bile ženske vloge zelo slabo zasedene. Po akademiji je sledila prosta zabava. H koncu bodi omenjena, da je vsej prireditvi manjkalo enotnosti in uglajenosti, kar je dajalo vtis, da je bila akademija na hitro roko pripravljena, sicer pa so dijaki maloštevilnim obiskovalcem nudili prav prijeten popoldan. Vivant sequentes! — Joško K.

Naš največji trgovski parnik.

V Splitu pričakujejo te dni prihod našega največjega trgovskega parnika »Carica Milica«, last paroplovne družbe Ivo Račić, ki je bil splavljen v morje dne 10. dec. 1927 v Sunderlandu v Angliji. Parnik ima 10.000 ton in predstavlja vrednost 25 milijonov dinarjev. Vozi 14 milj na uro. Parnik bo vozil na progi Split—Buenos Aires. —

Konj in avto.

Ko je stal včeraj dopoldne pred Koko-tovo gostilno v Studencih voz Tscheltgi-jeve pivovarne, se je konj splašil pred avtobusom ter skočil naprej s tako silo, da je razbil vrata in šipo avtomobila. Ranil se je pri tem po glavi in tudi voz se je poškodoval. Na avtobusu je pa škode za kakih 1000 Din. Ker tolikokrat trčijo skupaj vozniki in avtomobilisti, je potrebno najstrožje upoštevanje cestnoprometnih predpisov. —

Usmiljenim srcem.

Siromašen invalid z bolno ženo in tremi nepreskrbljenimi otroci se obrača do usmiljenih src s prošnjo, da bi mu v skrajni sili priskočili na pomoč. Vsak dar dobrodošel. Darove sprejema iz prijaznosti uprava »Večernika« na Aleksandrovi cesti. —

Nesreča pri delu.

V Rošpohu pri Kamnici se je včeraj pri sekanju drv močno vsekal v levo roko 25letni dinar Ivan Zupančič. Pri popravljanju orodja se je pa vbodel v levo roko dimikarski pomočnik Vinko Frankanec. Oba ponesrečenca sta se zatekla k rešilni postaji.

Dvomesecni nedeljski tečaj

za šivanje oblek in perila priredi Mariborsko slovensko žensko društvo. Prijave in pojasnila do 10. t. m. v trgovini g. Zlate Brišnik. 516

Tujec: Prosim, kje dobim dobre čevlje?

Postrežček: Samo pri Karo, Koroška cesta 19. IV.

Kar je res je res!

Najlepše kravate se dobe le pri tvrdki L. O r n i k, Koroška cesta 9. VI.

Ponarejene starine

PONAREJEVALCI V FRANCOSKEM MESTECU GLOZEL. — PONAREJEVANJE PO ZGODOVINSKIH KNJIGAH

Blizu Vichya, znanega francoskega letovišča, je malo mestece Glozel, ki se je sedaj dvignilo iz svojih ozkih razmer in pozabljanja z organiziranim ponarejanjem ostankov iz prazgodovinske dobe. Pred par meseci se je po listih raznesla vest, da so odkrili blizu Glozela veliko množino orodja, orožja in drugih predmetov iz diluvialne (potopne) dobe. Preiskave znanstvenikov so pa sedaj dognale, da vse to, kar so našli, ni staro niti 8000 dni, kaj še le 8000 in še več let. Ponarejevalci so enostavno oklesali in fantastično oblikovali raznovrstno kamenje, vdolbli vanj razne črte in čudne znake ter to ropotijo proglasili za prastarino. Ker so si starinoslovci popolnoma na jasnem, kako so pisave nastale in se razvijale, so seveda čačke na kamenju v Glozelu takoj izdale nerodno ponarejevanje.

Ponarejene starine so se pa že odkrivale še po mnogih drugih krajih. V Dordogneju so n. pr. delali iz volovskih in drugih kosti sulice, nože, igle in drugo orodje ter to prodajali kot zapuščino prastarih ljudi, dokler niso strokovnjaki kosti preiskali. V Kesslerlochu so pa ponarejevalci starin iz previdnosti vzeli v roke Spamerjevo zgodovino v slikah ter natančno po slikah iz potopne dobe vrezavali v kost in kamen razne znake in okraske. Seveda je tudi to ponarejanje razkrinkala strokovnjaška preiskava materijala.

Sleparji in ponarejevalci starin se posebno radi ukvarjajo z glino. Iz nje delajo razno posodo, kar ni posebno težko. Čim nerodnejša je taká posoda, tem sta-

rejše izgleda. Svoje izdelke zakopljejo ponarejevalci v zemljo, a so po navadi tako neprevidni, da jih izkopljejo tako, da lahko vsakdo vidi, kako je zemlja okrog in okrog zrahljana. Ponarejevalci v Glozelu in Kesslerlochu so imeli še veliko srečo, da so svoje starine vsaj deloma prodali. Danes je s takim ponarejevanjem težko ob veliki pozornosti znanstvenega sveta in ob temeljitih preiskavah. Nekdaj se je pa sleparilo s starinami na veliko. Tako so v Brnu dobrih 20 let razstavljali črepinje — glinaste in steklene posode, kot ostanke iz prvega stoletja po Kr. Te črepinje so bile v steklenih omaricah razstavljene celo v državem muzeju, dokler ni preiskava razkrinkala sleparije. Med zanimivostmi dunajskega policijskega muzeja je tudi prazgodovinska zbirka, katero je ponarejal neki strgarski pomočnik tako dobro, da je z njo prevaril tudi mnoge učenjake. Del te ponarejene zbirke je prodal celo mestnemu muzeju v Badenu. Mož je dobro ponarejal, oskrbel si je dobre zgodovinske vire s slikami, zaletel in razkrinkal se je pa, ko je nekoč trdil, da je predmete iz raznih dob našel na enem in istem mestu. Mesto Baden je imelo sploh smolo s starinami. Pred 29. leti so imeli v badenskem muzeju že živalske in človeške figure, igle in razno orodje, izdelano baje iz kosti orjaškega jelena, ki je že pred mnogo tisoč leti izumrl. Nazadnje je pa le preiskava dognala, da vse to ne spada v nobeno od starih dob, temveč da je sleparsko izdelano iz kolofonija.

vedal na policiji, da mu je pater dan pred smrtjo izročil večji zavitek raznih spisov in pismo na bruseljskega jezuita de Broglie z naročilom, naj vse skupaj takoj odpošlje na ta naslov, če bi zvedel, da se mu je kaj zgodilo. Bruseljskega patra so tudi zaslišali, mož je pa izpovedal le to, da mu je pokojni naročil, naj dvigne pri neki banki gotovo svoto. V zavitku so bili pa baje samo spisi, ki se nanašajo na naročeni denarni posel. — Banka je patrovo navedbo potrdila. — Uganka jezuitove nasilne smrti bo najbrž ostala nerešena.

Kralj - kavalir

Kralji raznih držav so v raznih časih dobili priimke, ki so jim ostali potem tudi v zgodovini in so še dandanes v rabi. Tudi v današnji veliki zgodovinski dobi so dobili nekateri vladarji take priimke. Tako je dobil naš blagopokojni kralj Peter pridevek — Veliki in osvoboditelj, junaški belgijski kralj Albert I. pa priimek — kralj-kavalir. Dolgo se ni vedelo, kedaj in kako je prišel ta kralj do tega naziva, nedavno pa so mu to pojasnili njegovi prijatelji. Belgijski kralj je namreč sam krstil s kavalirji one ljudi, v katere je imel popolno zaupanje in ki so to zaupanje vse svoje življenje tudi upravičili. Izraz »to je pravi kavalir«, je bila najbolj laskava beseda, katere se je poslužil kralj za kako osebo. Ko sta morala belgijski kralj in narod doživeti strašno katastrofo nemške invazije, je prenašal kralj to nesrečo tako mirno in dostojanstveno, da so belgijski oficirji med seboj nazivali svojega vrhovnega komandanta »kralj-kavalir«. Razumljivo je, da kralju niso mogli dati lepšega priimka, ki bi mu bil ljubši kakor ta, ki vsebuje za njega vsa svojstva viteštva, dobrote in poštenja.

Panamski prekop izplačan.

Trinajst let je preteklo, odkar je Panamski prekop popolnoma izročen prometu. V tej dobi je šlo skozi prekop nad 30 milijonov ton blaga, približno za dva milijona ton več kakor skozi Sueški prekop v 48 letih. Panamski promet obstoji v glavnem iz 28 milijonov tonovnega blaga ter dveh milijonov blaga za bojno mornarico Zedinjenih držav. Inženjer Bunau-Varilla, ki je l. 1912 napisal posebno knjigo za propagando Panamskega prekopa, je imel torej popolnoma prav, ko je prorokoval, da pojde l. 1935 skozi Panamski prekop že nad 40 milijonov blaga in da se bo prekop bogato izplačal.

Predrzna pustolovščina

V Budimpešti živi že več let grof Feliks Vaux. Pred nekolikimi dnevi je dobil poziv na policijo, kjer so mu v njegovo veliko začudenje sporočili, da ga iščejo policije iz Münchena, Dunaja, Londona, Berlina in Pariza. Ko je vprašal za razloge tolikega zanimanja policije za njegovo osebo, so mu izjavili, da je v omenjenih mestih izvršil mnogo velikih sleparij in razen vsega tega je obdolžen tudi umora svoje žene. Grof, poznan v budimpeštanski družbi, je odločno protestiral proti tem obtožbam in v kratkem času je tudi dokazal, da že več let ni zapustil Budimpešte in torej tudi ni mogel izvršiti zločinov, ki se mu pripisujejo. Tekom zaslišanja se je grof spomnil, da so ga že njegovi prijatelji z Dunaja opozorili, da je policija v Marijinih Laznih zaprla nekega grofa La Vauxa. Grof se je obrnil na dunajsko policijo in tu so mu izjavili, da se slepar z njegovim imenom nahaja v zaporu radi smrtnih groženj in falzificiranja dokumentov. Ko so sleparja iz Češke privedli na Dunaj, je priznal, da je njegovo pravo ime Friderik Esenbach, rodod iz Bavarske, ter da že več let živi od samih pustolovščin, goljufij in vlomov. Ugotovili so tudi, da si je prilastil osebne dokumente grofa La Vauxa na fronti, ko je grof v bitki pri Lucku izgubil listino s svojimi listinami. Pod imenom grofa se je slepar celo oženil z neko Angležinjo iz odlične rodbine. Par mesecev po poroki je pa žena v sumljivih okoliščinah umrla in preiskava je dognala, da je bila zastrupljena. Z neko drugo ženo je pa Esenbach živel tudi v Jugoslaviji in sicer v Osijeku, odkoder je nekega lepega dne izginil. Potem se je klatil ter sleparil po Dunaju, Londonu in Parizu. V Pragi je bil že enkrat obsojen radi umora svoje žene na 15 let težke ječe, posrečilo se mu je pa takoj po razpravi pobegniti. Po begu iz Prage se je ves čas klatil po raznih nemških mestih ter se izdajal za intimnega prijatelja nekdanjega cesarja Viljema. Končno je pa sleparju Nemčija postala pretesna in preko Češke je nameraval zopet v širni svet. Kakor že omenjeno, so ga v Marijinih Laznih aretirali, potem pa odpravili na Dunaj, kjer čaka sedaj v zaporih, da se iz vseh večjih mest Evrope zberejo podatki o njegovih predrznih pustolovščinah.

Beračenje kot postranski zaslužek

V Parizu sta si mlada zakonca — oba gledališka igralca — za svojega parletnega sinčka najela odgojiteljico, ker sta bila sama navadno pozno v noč zadržana v gledališču. Nekoč je bila pa predstava nepričakovano odpovedana in zakonca sta se vrnila domov. Doma pa ni nikjer ne odgojiteljice, ne otroka. Povprašujeta pri sosedih, iščeta po hiši, a vse zaman. Odgojiteljica z otrokom ni in je ni. V velikih skrbih sta prebila uro za uro. Okrog polnoči pa pride odgojiteljica z otrokom. Deček je bil oblečen v raztrgano obleko, zamazan, v rokah je pa imel košarico in v njej precej denarja. Tudi odgojiteljica je bila maskirana v beračico, in ker ji ni drugega preostalo, je priznala, da hodi z otrokom beračit vsak večer, ko misli, da sta oče in mati v gledališču. Beračenje je bilo vir precejšnjega postranskega zaslužka, otrok se je bil pa tudi navadil na večerno poulično pohajkovanje.

Leto katastrof.

Pariški listi objavljajo žalostno statistiko o preteklem letu, ki je nazivajo leto katastrof. V prvi polovici l. 1927 je bilo 136 velikih katastrof, med njimi 37 poplav, 6 izbruhov vulkanov in 38 ciklonov, ki so uničili 3670 človeških življenj, nad 10.000 ljudi pa je bilo ranjenih. Veliki potres na Kitajskem meseca maja je sam zahteval nad 100.000 žrtev in sploh ni všteti v to statistiko. Ako se številu žrtev prištejejo še oni, ki so padli v revolucijah, vstajah ali pri železniških in drugih nezgodah, pridemo do strašne številke, ki dokazuje, da umre letno na milijone ljudi, kar se ni zgodilo niti v velikem svetovnem klanju.

Sport

Občni zbor kolesarskega kluba „Perun“

Leta 1920. se je ustanovil v Mariboru slovenski kolesarski klub »Perun«. Od svojega početka do leta 1923. je klub deloval z velikimi težkočami. Pod agilnim vodstvom predsednika g. stavbenika Iv. Živica je že leta 1925. proslavil na prav lep način svoj 5letnico obstoja in ob tej priliki razvil svoj prvi kolesarski prapor na najsevernejši meji Jugoslavije. Tudi naslednja leta so bila izpolnjena z marljivim delom, kar nam dokazuje včerajšnji občni zbor za leto 1927. Predsedoval mu je agilni predsednik, tovarnar g. Ivan Kvas. Klub šteje danes 293 članov. Ustanovil je sekcijo »Peruna« v Slov. Bistrici, ki se je po razveseljivem poročilu predsednika že preosnovala v lasten kolesarski klub »Bistra«, ki šteje danes že 64 članov in mu predseduje g. Verdnik. Nadalje je ustanovil klub med kmečkimi fanti na najskrajnejši severni meji svojo sekcijo v Pesnici, ki jo vodi tamošnji rojak g. Anton Krois. Na včerajšnjem občnem zboru, ki se je vršil v hotelu Kosovo, je bil izvoljen sledeči odbor: Predsednik tovarnar Ivan Kvas, Podpredsednik Josip Moravec in inž. Ferdo Vončina, tajnik Gustav Grčar, namestnik Ivo Pahor, blagajnik Anton Šega, v odbor pa: Joško Kavčič, Franjo Kramaršič, Josip Mislej, Stane Kenda, Rudolf Monjac, Joško Bratuš, Val. Šibenik, Franjo Nabergoj, Vinčo Frkanec, Jurič Ivan, Ignac Lipavec, Vidic Filomena, I. Jureš, Ivan Živic in Ivan Kvas ml. Upamo, da bo naš edini slovenski obmejni kolesarski klub »Perun« vršil vestno vse naloge, ki mu jih nalaga kolesarski sport v naši oblasti.

Tekma s Turčijo sklenjena.

Včeraj je prejel JNS odgovor turške nogometne zveze, ki sprejema vse naše pogoje za odigranje meddržavne tekme v naši državi. Kraj igri bo določil JNS na prihodnji seji. V poštev prideta Zagreb in Beograd. Turki predlagajo tudi, da bi se igralo stalno dvakrat letno, in sicer enkrat v Carigradu, drugič v Jugoslaviji. Tudi temu predlogu je JNS naklonjen in ga bo najbrž sprejel.

Nesreča pri nogometni tekmi.

Pri nedeljski prvenstveni tekmi Ujpest-FTC 1:1 (0:0) v Budimpešti se je pripetila pred očmi 30.000 gledalcev težka nesreča. Na strehi buffeta se je zbrala večja množica ljudi, ki niso dobili drugje prostora. Radi preobteženosti se je streha vdrla in pokopala precej oseb pod seboj. Poklicani rešilni oddelek je vzel v oskrbo 42 ranjencev.

Švedski kralj

je povabil večkratnega madžarskega šampiona v tenisu Belo Kehrlinga, da igra z njim na enem prihodnjih turnirjev na rivierji.

Težava z odlikovanji

Berlin muči velika skrb radi odlikovanj. Afganistanski kralj Aman Ulah, katerega so s tolikimi paradami sprejeli, ima pripravljenih za razdelitev več tisoč odlikovanj svoje države. Odlikovanja je dal izdelati v Berlinu in vsi prireditelji sprejemnih proslav imajo po eksotičnih zvezdah in medaljah silne skomine, v srcu pa veliko žalost, da so si pred dolgimi leti s posebnim zakonom zaprli gumbnice pred odlikovanjskim krasom. S tem zakonom so namreč odlikovanja odpravljena ter se zlasti tujih odlikovanj ne sme sprejemati in nositi. Berlinčani so v veliki zadregi: Za spremembo sedaj tako neprikladnega zakona je treba precej časa, bogzna, če bo kralj iz jutrove dežele tako dolgo čakal in končno — kaj bo, če se ves ordenski sijaj vsuje na pripadniki kake druge države.

Električni stol za pse.

Čikaška policija je te dni o priliki velike akcije zdravstvenih oblasti za zmanjšanje slučajev stekline, uvedla posebne električne stole za ubijanje psov, ki se klatijo brez nadzorstva po mestu. Ta najnovejši aparat za uničevanje psov obstoji iz krsti podobne skrinje z medenim dnom.

Strah pred organiziranim zločinstvom

Tudi Londona se je polastil v zadnjem času velik strah pred organiziranim zločinstvom, kakoršno je sedaj na višku v Chikagu in še v nekaterih drugih ameriških mestih. To so dobro organizirane zločinske tolpe, ki imajo tajno poveljstvo, nepoznano vsem, ki so kakor kolesca pri stroju, za podrobna dela organizirani v bandi. Tudi po Londonu dobivajo mnogi grozilna pisma in precej oseb je že na tajinstven način prišlo ob življenje. Nekateri take mrličke identificirajo, pri drugih je pa vsako poizvedovanje brezuspešno. Taki nepojasnjeni dogodki spominjajo živo na snov Edgar Wallace-ovih kriminalnih romanov. Sedaj so našli v nekem železniškem kupeju mrtvega nekega elegantno oblečenega človeka, najbrž kakega bogatega trgovca ali bankirja. Na glavi je imel težko rano, kakor od udara s sekuro ali pa od padca s precejšnje višine. V kupeju ni bilo nobenega sledu kakega napada ali boja. Neznani zločinci so morali moža že mrtvega prinesiti v kupe. Mrlič je imel v žepu listino z veliko svoto denarja, a prav nobenih osebnih dokumentov. Med bankovci je tičal listič sledeče vsebine: »Vem, da moram umreti nasilne smrti.« Policijski aparat deluje na vse kriplje, da bi razvozljal uganke te smrti.

Skrivnostna smrt jezuita

Pariški policiji dela velike preglavice in skrbi skrivnostni zločin, ki se je dogodil v Varenski ulici. Tu stoji velika mrka hiša, s katero se že dolgo bavi ljudska fantazija. Hiša je last jezuitov in pod nje krovom se razpravljajo važne zadeve po vsem svetu razširjenega velikega reda. V hišo zahajajo tudi mnogi tajnostni gosti in obiskovalci. Sedaj so pa prijavi jezuiti policiji, da so našli patra de Peradesa mrtvega v njegovi sobi. Pater je sedel v svojem naslanjaču, smrt je pa povzročil silen udarec po glavi. Sodnijska komisija je tudi ugotovila, da je nastopila smrt najmanj 24 ur pred prijavo zločina. Policija bi rada dognala, kaj se je vse v hiši jezuitov dogajalo tekom teh 24 ur. Da bi patra, ki je bil upravitelj hiše in nekak finančni strokovnjak jezuitov, nihče ne obiskal tekom enega dneva, je izključeno. Jezuiti pa molčijo kakor grob. Edino hišnik Egotino je izpo-

Hans Dominik:

Oblast treh

Razporedba obeh brodovij je bila sledeča. Pred Brocken Bay v pristanišču Port Jackson je bilo zasidranih šest velikih avstralskih vojnih ladij: »Tasmania«, »Viktorija«, »Kaledonia« itd. Z lažjimi edinicami skupaj petnajst ladij. Kakih šestnajst kilometrov v severni smeri proti Richmondu je počivala na valovih angleška eskadra. Okroglo je bila po številu in bojni moči dvakrat močnejša od avstralskega brodovja.

Samo kommodore Blain in gospodje od admiralitete v Londonu so vedeli, zakaj se je naenkrat pojavila tako močna angleška eskadra v bližini Sydneya. Morda se je to zgodilo, da bi pridobile besede posebnega poslanika Mac Neilla na veljavi. Morda pa je bil vendarle samo slučaj.

Pa naj bo, kakor hoče. Posadka avstralskega brodovja od admirala Morisona pa do zadnjega mornarja tega obiska ni bila prav nič vesela. Admiral Morison je bil sicer vezan na ukaze svoje vlade, po katerih je moral občeovati z angleško eskadro ne samo vljudno, temveč prisrčno. Toda admiral Morison je bil samo eden proti tridesetim možem brodovne posadke.

Brodovje je zvedelo za sklep avstralskega parlamenta opoldne. Za časa kosila. Kdor ni bil ravno v službi, je sedel za mizo. Moštvo v velikih, zračnih medkrovjih, častniki in inžinerji v svojih obednicah. Navada in običaji pri mornarici, posebno pa pri angleški mornarici so častitljivi in se ne izpreminjajo brzo. Kosilo je obstajalo iz fižola s slanino, kakor je obstajalo iz fižola s slanino že kosilo Nelsonovih mornarjev pri Abukirju in Trafalgarju in kakršno kosilo bodo najbrže dobivali tudi še vnuki in pravnuki sedaj gostečih se avstralskih mornarjev. Samo v toliko se je uveljavila socijalna miselnost na avstralskem brodovju, da so dobili častniki isto kakor

moštvo, v danem slučaju torej tudi fižol s slanino.

Sedeli so za mizo in pospravljali kosilo. Moštvo v stotinah. Častniki v tucatih. Samo kapitan je kosil sam v svoji kabini. Po starem običaju, da je kapitan ladije polbog, ki ga nobenen ne sme videti jesti.

Tako je sedel tudi kapitan George Shuflebotham, poveljnik »Tasmanije«, sam v svoji kabini in se je gostil s krepkim toda žejo zbujujočim kosilom. Njegova navada ni bila, da bi whisky preveč redčil s sodo. Ravno v trenutku, ko je zadnji košček slanine poplaknil s krepkim požirkom žganja, je pritekel v njegovo kabino mornar z brzovjavo.

Kapitan Shuflebotham je prežvekoval in čital. Debelo je požrl in udaril s pestjo ob mizo.

Z depečo v roki je odšel iz kabine na krov in se je podal v posadkine prostore. Tamkaj so njegovi ljudje pravkar pospravljali zadnje ostanke obeda. Prvega, ki ga je srečal, je pomignil, da naj pride bliže.

»Ali znaš čitati, dečko?«
»Mislim da bo šlo, gospod kapetan.«
»Potem prečitaj tele vrstice! Toda tako glasno, da te bodo vsi slišali!«

Z enim samim pogledom je Jim Brown preletel in zapopadel vsebino brzovjave. Vzbočil je prsa in pričel tuliti na vsa pljuča:

»Pozor!... Mirno!... Obvestilo na kapetanovo povelje...!«

Ko je Jimmy končal s čitanjem, je zorilo po krovu viharno odobravanje. Kpaetan Shuflebotham je z zmagovalnim smehljajem opazoval učinek sporočila. Potem je poklical Jimmyja Browna nekoliko na stran in mu nekaj zabilil.

Jimmy Brown je napel ušesa. Sprva je poslušal mirno. Potem je strmeče razprti oči, ko da ne razume prav, kaj da mu kapitan pripoveduje in kaj da hoče. Nato s stopnjujočim se razumevanjem in končno s komaj prikritim zadovoljstvom.

Kapitan se je vrnil v svojo kabino. Jimmy Brown pa je pustil svoj fižol in svojo slanino in je skočil na krov. Na krov in sicer k praporni vrvi. Polago-

ma je padal Union Jack, ki je do tedaj plapolal vrhu bojnega jambora navzdol. Še nekaj trenutkov je imel Jimmy Brown nato opraviti s praporno vrvjo. Nekaj je vezal, motal in vozal, medtem ko ga je v vseh smereh zakrivalo nekaj tovarišev s svojimi širokimi pleči.

Potem pa se je praporna vrstica pričela zopet gibati. Dvignila se je. In z njo vred se je dvignila tudi čudna, od nobene pomorske države priznana zastava. Velika pomivalna cunjja je majestetično zaplapolala na konici jambora, dobro tretjino jamborske dolžine nižje pa ji je sledil Union Jack. Ko je končno Jimmy Brown privezal vrv, je cunjja veselo vihrala v višini, globoko pod njo, skoraj na pol jambora pa je visela zastava Velike Britanije.

Nesramnost... Grda nesramnost... Če je bilo moštvo kdaj nezadovoljno s prehrano ali čim drugim, je privezalo tako pomivalno cunjjo na praporno vrv. Samo bogovi bi mogli vedeti, kako je prišel kapetan Shuflebotham v svoji vjnjeni navdahnjenosti na misel, zopet pogreti stari običaj in ga izrabiti za javno

in jasno osmešenje britanskega praporja.

Zgodilo se je in ostale ladije so sledile »Tasmaniji«.

Tudi na »Viktoriji«, »Aleksandri«, »Kaledoniji« in vseh drugih ladijah avstralskega vojnega brodovja so že prejeli depešo o sklepu avstralskega parlamenta in povsod so mornarje srbeli prsti. Zaman so se upirali častniki in prepovedali zasmehovanje britanskega praporja. Početje moštva je mejilo na javen upor. Povsod je odrinilo svoje predpostavljene in v nekaj minutah je na vseh avstralskih bojnih ladijah vihrala nad Union Jackom umazana pomivalna cunjja.

Zaman je pošiljal admiral Morison s svoje praporne ladje »Melbourne« brzovjavo za brzovjavo in zaman je grozil, da bo postavil vse poveljnike pred vojno sodišče. Kapitani posameznih ladij so odgovarjali, da jim ni mogoče sneti čudnih zastav proti volji moštva. Kapitan Shuflebotham pa sploh ni odgovoril. Ležal je na divanu v svoji kabini in spal spanje pravičnega.

Dalje prihodnjč.

Mali oglasi, ki vsebujejo poročila in socialne namene občin: vsaka beseda 30 p, najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Zenitve, dopisovanje in oglaševanje trgovskega ali reklamnega značaja: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10.—

Sokolski kroj
in telovadne trikotlače prodam. Kolo-dvorska ulica št. 3 I, Martelanc. 533

Kupim
dobro ohranjen fotografski aparat 6x9 amastigmat. — Ponudbe na upravo lista »Aparat«. 534

POZOR! POZOR!
Krojači, šivilje, čevljarji,
ako Vam Vaši stroji nagajajo obrnite se na specialno mehanično delavnico **Justin Gustinčič**, Tattenbachova ulica št. 14, ker ima ista specialni oddelek za popravila strojev vseh vrst. 739

Pekarna
v ljubljanski okolici, ½ ure od glavne pošte, s stanovanjem, se odda v najem. Naslov in pojasnila v upravi lista. XXI

Autogume, snežene čevlje, galoše
popravlja vulkanizacija Dolenc, Tattenbachova ulica 14, Maribor. 519

Kmetje! Trgovci! Posestniki!

Leto za letom uničujejo bolezni na tisoče goveje živine, konj in prešičev. Ves Vaš trud in napor dolgih mesecev in let propada Stotisoči in milijoni dinarjev gredo v nič.

Vseh teh nesreč se lahko obvarujete, ako zdravite svojo živino z:

„ALMAFLOROM“

najboljšim, najhitrojšim in najzaneslivejšim sodobnim in v stot sočernih primerih preiskušanim preparatom.

- „ALMAFLOR“ proti konjski koliki
- „ALMAFLOR“ proti napanjanju pri goveji živini
- „LAFLEUR“ proti vnetju prebavil pri govedu in proti zadrževanju mleka pri molzlih kravah
- „HALF“ proti svinjski vročici in varovalno sredstvo proti rdečici
- „URINOT“ proti krvavemu močenju (scanju) pri govedu in pri konjih.

Noben pameten živinorejec in posestnik živine ne sme biti brez teh zdravil. Kakor ne bo prevdaren gospodar čakal, da mu hiša najprej pogori, da se komaj potem zavaruje, tako tudi ne bo čakal, da mu živina oboli, temveč ji bo dajal tudi že poprej naše preparate, zato, da mu sploh ne bo obolela.

„Almaflor“ se dobi v vsaki trgovini!

Trgovci, ki naših preparatov še nimajo, naj jih nemudoma naroče!

Cena škatli z navodilom za uporabo 40 Din. Pristno samo s plombo „Govedomedika“
Naše preparate uporabljajo danes že vsi živinorejci v Evropi. Na tisoče je zahval in priporočil. Nekaj jih obj. jutri.

Edina zaloga za Jugoslavijo:

„GOVEDOMEDIKA“

Jugoslovanska razpošiljevalnica preparatov za govedo, konje in prešiče iz **lekarni „Pri sv. Antonu“, Maribor, Kopališka ulica 11** 449

Sveže čajno maslo

kupujem vsako količino. Ponudbe z označbo najnižje cene poslati na:

Željko Richter, Zagreb
Tkalčičeva ulica 1. 529

Ne pozabite!

Modna trgovina Jos. Karničnik
je sedaj

na Glavnem trgu 11

Ovratniki, trdi in poltrdi najboljše vrste 9 Din, srajce, samoveznice, klobuki in vsi drugi modni predmeti po reklamnih cenah. V.

Novo! Novo!

Prva pomoč ponesrečenim živalim

napisal profesor dr. Ferdo Kern. Knjiga je bogato ilustrirana ter velja s poštino vred samo Din 36.—. Naroča se v

knjigarni Tiskovne zadruga v Mariboru, na Aleksandrovi cesti št. 13

Novo! Novo!

V AŠA ŽELJA SE VAM IZPOLNI

IN IMELI BODETE OBLEKO IN PERILO IZ NAJBOLJŠEGA IN NOVOMODNEGA BLAGA PO ZELO NIZKIH CENAH, AKO SI ISTO NABAVITE PRI TVRDKI

I. N. ŠOŠTARIČ - MARIBOR
ALEKSANDROVA CESTA STEV. 13

JUBILEJNI ZBORNİK

ZA PETDESETLETNICO OTONA ŽUPANČIČA

je pravkar izšel. Broširana knjiga velja 42 Din, vezana 56 Din, poština 3 Din

Naroča se pri **Tiskovni zadrugi v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 13**